

DOMEN MAKUC NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Med 11. in 21. avgustom je na Hrvaškem potekalo evropsko prvenstvo za kadete (1998 in mlajši). Na prvenstvu nastopa tudi slovenska reprezentanca, katere barve brani otrok Jadran DOMEN MAKUC. Domen, član Celja Pivovarne Laško, je s šestnajstimi leti najmlajši član ekipe, od soigralcev je mlajši dve leti. Slovenija bo nastopila v skupini z Dansko, Rusijo in Slovaško. O rezultatih in uvrstitvi vas bomo obveščali v naslednji številki glasila.
BRAVO, DOMEN!
RD Jadran 2009 Hrpelje - Kozina

APITURIZEM ALI ČEBELARSKI TURIZEM

Čebelarstvo ima v Sloveniji bogato tradicijo in velik pomen, saj je del slovenske kulturne dediščine. Obiski čebelarstev in predstavitve pomena čebel so postajali vse pogostejši in porodila se je ideja o razvoju novega produkta čebelarstev oz. apidoživetij.

S pojavom in razvojem apiturizma se oblikuje povsem nova dimenzija pojmovanja turizma, potovanj in počitnic ter, pomembno, njihovih učinkov. Apiturizem predstavlja razvoj in promocijo zelenega, ekološkega, trajnostnega turizma. Predstavlja ključni segment zelenega gospodarstva in s tem turistični produkt, ki temelji na inovativnosti, razlikovalni

VPIŠITE OTROKA V ENO NAJUSPEŠNEJŠIH ROKOMETNIH ŠOL V SLOVENIJI!

Spoštovani starši in otroci! Naš klub je še vedno med najboljšimi v državi po delu z mlajšimi selekcijami. Nenačuden sta v dveh letih dva naša igralca, **Domen Makuc in Tadej Kljun**, prestopila v najboljši slovenski klub RK Celje Pivovarna Laško. Rezultat, na katerega smo zelo ponosni, je plod dolgoletnega strokovnega dela in tradicije našega kraja. V delo z mladimi je v klubu vključenih šest trenerjev, med katerimi so trije profesorji športne vzgoje in trije nekdanji slovenski reprezentanti. Glavni cilj je otrokom in mladostnikom omogočiti visok nivo športnega udejstvovanja in razvoj vrednot, pomembnih za uspešno življenjsko pot. Vabimo vas k vpisu v rokometno šolo RD Jadran 2009 Hrpelje - Kozina. V klubu imamo organizirano vadbo za vse selekcije, od super mini (5–7 let), mini (8–9 let), mlajši dečki A, B in C (10–12 let), starejši dečki A in B (13–14 let), kadeti (15–16 let) in mladinci (17–20 let).

K vpisu posebno vabimo vse najmlajše, prvošolce, ki bodo pod budnim očesom športnih pedagogov na igriv in zabaven način spoznavali čudovit svet športa. Preizkusili se bodo v različnih športih in s tem postavili trdne temelje, potrebne za dober motorični razvoj. Starostno obdobje med 5. in 10. letom je z razvojnega vidika izredno specifično in pomembno. Za pravilno rast, telesno držo, razvoj koordinacije in drugih telesnih značilnosti sta zelo pomembna pravilen izbor vaj in načrtovanje trenajnega procesa, ki bo prineslo napredek tudi na učnem področju. Vse napore v procesu treninga so ravno v tem obdobju najbolj usodne. Omogočite svojemu otroku ustrezno raven športnega udejstvovanja ter hkrati zabave in osebnega razvoja. Vadba za najmlajše bo potekala v telovadnici OŠ Hrpelje, takoj po pouku. Za vpis nam pišite na: rd.jadran2009@gmail.com. Vabljeni k obisku naše facebook strani: <https://www.facebook.com/RdJadran2009HrpeljeKozina?ref=hl>
Hvala za zaupanje!

prednosti in visoki dodani vrednosti. Obsega okoljski, družbeni, gospodarski in podnebni vidik, torej vse štiri temelje trajnostnega turizma. Prav elementi trajnostnega razvoja so največja konkurenčna prednost. Osnova za uspešen razvoj apiturizma je povezovanje čebelarstev, ponudnikov turističnih proizvodov, turističnih društev, lokalnih skupnosti in države ter partnerski nastop pri oblikovanju ponudbe, pozicioniranju in trženju.

Pri ponudnikih apiturizma obiskovalci spoznajo čebelarstvo kulturno dediščino, medovite rastline, pomen čebel za okolje, življenje in člane čebelje družine ter njihovo vlogo v panju ... Apiturizem je tako priložnost osveščanja otrok, mladine kot tudi širše javnosti o pomenu ohranjanja okolja, čebel in čebelarstva, kulturne dediščine ... ter o pomenu lastne pridelave hrane in celotnega kmetijstva. Organizirane so številne delavnice risanja panjskih končnic, peke medenjakov in izdelave lecta, dražgoških kruhkov, izdelave sveč in drugih izdelkov iz čebeljega voska. Slovenija je prva in trenutno edina država, ki uvaja certificiranje ponudnikov apiturizma. Certifikati odličnosti zagotavljajo nadzor nad ponudbo in kakovostjo storitev ter spodbujajo konkurenčnost. Trenutno imamo uspešno certificiranih 31 ponudnikov. Ena, dve ali tri čebelice označujejo zadovoljevanje osnovnih pogojev, urejenost objektov ponudnika in okolice, ekološko ali biodinamično čebelarjenje, sposobnost privlačne predstavitve dejavnosti in produktov, inovativnost embalaže, sposobnost ustvariti Apidoživetje, elemente presenečenja ipd. Obiščite ponudnike apiturizma in presenečeni boste nad njihovo ponudbo. Naj si gre za ležanje na panjih, izdelovanje izdelkov iz čebeljega voska, peko medenjakov ali pa klepet ob medicini ... naši čebelarji se vam bodo posvetili z ljubeznijo in znanjem.

Tanja Magdič, Čebelarstva zveza Slovenije

Več informacij na spletni strani: www.apiturizem.si

KAKO SE VESTI OB MOREBITNEM SREČANJU Z MEDVEDOM

Srečanja med človekom in rjavim medvedom so v naravi redka, saj je medved previdna žival, ki človeka praviloma dojema kot nevarnost in se mu zato izogiba. Kljub temu lahko ob redkih priložnostih pride do srečanja. Najpogosteje se to zgodi spomladi, ko medvedu prekinjejo zimski počitek, več srečanj pa je tudi poleti in jeseni, ko je v gozdovih veliko nabiralcev gozdnih sadežev, plodov in gob. Pri srečanjih z medvedom je pomembno, da znamo oceniti okoliščine srečanja in da smo seznanjeni s primernim vedenjem na območju medveda.

Pri sprehodu v naravi na območju medvedove prisotnosti je treba upoštevati priporočila, s katerimi lahko v veliki meri zagotovimo, da do neželenega srečanja z medvedom ne bo prišlo ali pa se bo končalo brez slabih posledic za človeka in tudi za medveda. Podobno kot druge prostoživeče živali tudi medved nimajo radi presenečenj. Imajo dobro razvita čutila za voh in sluh, s pomočjo katerih se ljudem izogibajo. Pri večini srečanj se medved umakne, še preden zaznamo njegovo prisotnost.

Če se želimo medvedu izogniti, moramo predvsem opozarjati nase, s čimer odpravimo element presenečenja. Seveda to ne pomeni, da moramo v gozdu kričati. Sprehod v gozdu naj le ne bo tako tih, da bi medveda lahko presenetili. Opozorite nase predvsem pri prehodu skozi goste vegetacije in na nepreglednem območju. Občasno zažvižgajte ali udarite s palico po deblu, ni pa treba povzročati hrupa, saj je to močnejše za vse previvalce gozda. Če kljub temu opazite medveda, ostanite mirni, opozorite nase z mirnim glasom in se počasi umaknite. Pri umiku nikoli ne tecite! Medvedu pustite dovolj prostora za nadaljevanje poti. Tudi medved se bo praviloma umaknil. Če medveda opazite, preden on opazi vas, se mu ne približujte in ga ne motite (na primer z metanjem kamenja). Če se medved dvigne na zadnje noge, s to držo ne izkazuje napadalnosti, temveč le preverja okolico. Opozorite nase z mirnim glasom. Medved bo tako zaznal prisotnost človeka in se umaknil. Medved napade

le, če ga presenetimo ali izzovemo, pri čemer gre za obrambno reakcijo. Pomembno je, da se medved ne počuti ogroženega, zato naj bodo vaše reakcije kar se da mirne. Pred medvedom ne poskušajte plezati na drevo, saj so medvedu dobri plezalci. Prav tako ne poskušajte bežati, saj lahko medved v teku doseže hitrost do 50 km/h in vas ujame v nekaj metrih, ne glede na tip terena. Medveda nikoli ne hranite, četudi je videti prijazen in zvedav. Ostanek hrane ali drugih organskih odpadkov ne odlagajte v gozdu, v bližini naselij ali gozdnega roba. Odpadke odlagajte v ustrezne, medvedu nedostopne smetnjake, ali jih odnesite s seboj. Zelo pomembno je, da medvedom preprečimo povezovanje hrane s prisotnostjo človeka, kar je eden izmed glavnih vzrokov za pojavljanje konfliktov med človekom in medvedom. V interesu vseh nas je ohraniti naravno plašnost medvedov.

Nikoli ne krmimo medvedov!
Medved, ki začne povezovati hrano s prisotnostjo človeka, prične redno zahajati v bližino človekovih bivališč in povzročati škodo.

Če opazite medvedje mladiče, se jim ne približujte, tudi če se radovedno potepajo naokrog in so videti povsem nenevarni. V takšni situaciji se počasi umaknite, saj medvedka ni daleč stran. Če se znajdete v neposredni bližini medvedke z mladiči, ostanite, bodite mirni in se počasi umaknite. Premikajte se brez hitrih gibov in brez kričanja. Medvedjemu brlogu se ne približujte in ne poskušajte vanj vstopiti. To je še posebej pomembno v času med oktobrom in majem, ko pri medvedih poteka zimski počitek. V tem obdobju odsvetujemo obiskovanje jam in brezen na območju prisotnosti medveda, saj so to priljubljena zimska zatočišča medvedov.

Zelo pomembno je, da imamo pri sprehodih psa na povodcu. V Sloveniji se je največ napadov medveda na človeka zgodilo zaradi spušenega psa, ki je naletel na medveda in ga razdražil, nato

pa se v iskanju zatočišča vrnil k lastniku. Medved mu je pri tem sledil vse do lastnika.

Medved z dvigom na zadnje noge ne izkazuje napadalnosti, temveč le preverja okolico. (Foto: Janez Papež)

V izjemnih primerih lahko medved izvede tako imenovani lažni napad, pri katerem ne pride do fizičnega stika. Namen takšnega odziva je prestrašiti neželenega obiskovalca. V primeru, da se medved zažene proti vam, ostanite in počasi ležite na tla z obrazom navzdol. Roke položite okrog vratu in glave, da se zaščitite. Zelo težko je oceniti, da gre za lažni napad. S pretvarjanjem, da ste mrtvi, medvedu pokažete, da niste grožnja. Najverjetneje se bo medved ustavil in ne bo prišlo do fizičnega stika. V primeru napada se vedite pasivno in poskušajte ostati čim bolj mirni in tihi. Preden vstanete, preverite, ali se medved še vedno nahaja v vaši bližini.

Več informacij o rjavih medvedih v Sloveniji najdete na spletni strani projekta **LIFE DINALP BEAR** www.dinalpbear.eu, kjer najdete tudi elektronsko verzijo zloženke »Kako se vesti na območju prisotnosti rjavega medveda«. *Tomaž Berce in Matej Bartol*